

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Să iubim pe Maria Maica lui Dumnezeu.

VII. Cel ce iubește pe Maria, răspândește evlavia față de Ea.

Între iubirea profană sau lumească și iubirea sfântă este această deosebire, că iubirea de lume — este o iubire interesată, egoistă — și în acest înțeles este o iubire crudel geloasă sau pismătarefă. Această iubire vrea să fie singură în a iubi, și socotește că-i face nedreptate și-l vatămă acela, care voește și el... să iubească ceea ce iubește el. — Aceasta se întâmplă fiindcă iubirea profană sau lumească nu este altceva decât o pornire a iubirei de sine și a plăcerii proprii (iubire egoistă) este o iubire falsă, neadevărată, nevrednică de un nume așa frumos. — Iubirea sfântă dimpotrivă este o iubire desinteresată (care nu ține prea mult la foloase materiale), iubitoare, care iubește persoana nu pentru plăcere, ci pentru stima sau cinstea ce o are față de dânsa; nu pentru ca să aibă plăcere el însuși (care iubește), ci să facă plăcere persoanei iubite. De aceea iubirea sfântă, departe de a vrea să fie ea singură care să iubească, ci dimpotrivă se bucură când vede că și alții iubesc ceea ce iubește dânsa (persoana iubitoare), și crede că i se face cinste și plăcere din partea oricărui, care iubește împreună cu dânsul — lucrul ce-i este lui plăcut. — Pentru aceea fiind sfântă iubirea Mariei, cei ce o iubesc pe Maria, nu voesc să fie singuri să o iubească, ci ar vrea să vadă pe toate zidirile aprinse și încinse toate de iubire față de Maria. — Drept aceea se năzuiesc din toate puterile de a lăși și răspândi cât de mult evlavia către Maica Domnului — între neamuri și cunoscuți, arătându-le tuturor frumu-

seța și bunătatea Mariei, propovăduiesc la toți laudele și măririle Preasfintei Fecioare, preamărind inima Ei cea de maică milostivă —, care pururea e folositoare gata și ajutătoare călduroasă și tuturor creștinilor scăpare, izvor de îndurare, mijlocitoare sigură, singura nădejde a celor fără nădejde, care ziua și noaptea se roagă lui Dumnezeu pentru noi... Aceștia ar vrea să vadă toată lumea închinată la picioarele Mariei, laudând și preamărind măririle ei, și punându-și toată încrederea și nădejdea în milostivirile ei, dându-i cinstea ce i se cuvine ca Maicii lui Dumnezeu... Dar mai pe sus de toate se năzuiesc să adune în jurul Mariei pe tineri și tinere, în inimile cărora mai ușor străbate și prinde mai adânci rădăcini evlavia către Maica Domnului, care apoi aduce roade îmbelșugate. — Iar preasfânta Maria, Maica lui Dumnezeu, se bucură, și se desfătează atât de mult, încât nu i se poate face un lucru mai plăcut în lumea aceasta! — Oh! nevinovăția este cea dintâi iubire a inimei Mariei, Maicii Domnului!! Toate lucrurile frumoase și sfinte sunt iubirea inimei Mariei, sunt scumpe și plăcute înaintea ei, dar nevinovăția este cea mai scumpă și cea mai iubită! În nevinovăție Maria își află toată plăcerea și desfătarea!.. Oh cât de multe daruri revarsă dânsa în inimile celor nevinovați! Acolo vede Ea că aduc roade însutite. —

Dacă așadară noi iubim pe Maria, să răspândim cât de tare evlavie și cucerie către Maica Domnului. — Să o răspândim în familia noastră, între neamuri, între prietini și cunoscuți din satul nostru, și din alte sate și orașe... pe cât numai putem... Să avem în fiecare casă, în fiecare chilie, câte o Icoană a Maicii Domnului, să facem înaintea aceleia câte un mic altăraș, o mică

măsuță, pe care să o împodobim cât de frumos, să punem pe ea cel puțin două feșnice cu lumini, și acele să le aprindem seara, când zicem rugăciunile cu toții din familie ingenuchiați înaintea acelu mic altar... Așa se facem și dimineața, și așa când rostim în casă Paraclisul către Maica Preacurată!! Dacă nu puteți merge la biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare, să ziceți rugăciuni mai multe — acasă înaintea acelei Icoane a Preasfintei Fecioare, și la acel mic altar... Răspândiți cărțile ori cărțicelele — în cari se desfășoară măririle sale, laudele sale, ori cântări în cinstea sa... Invățați acele cântări spre lauda și cinstea Maicii Domnului, și să răsune de cântările aceste casele voastre, ogrăzile și grădinile voastre, câmpurile, țarinele, pădurile și munții voștri, satele și orașele voastre...

Să ne năzuim să se prăznuiască toate serbătorile Maicii Domnului cât se poate de frumos și cu măreția cuvenită, și să se cânte în biserică la Vecernie Paraclisul — sau Canonul de mângăiere către Preacurata Fecioară — în toate serbătorile Ei, și în toate zilele din Postul Sfintei Mării-Mari, — ori cel puțin de către seară — după ce vin oamenii dela lucru... Să ținem și să păzim postul rânduit de sfânta Biserică în cinstea Maicii Domnului — înaintea de Sfânta-Mărie Mare. — Să mergem cu drag la sfintele Mănăstiri unde se cinstesc Icoane de a Maicii Domnului-făcătoare de minuni, și să ne rugăm acolo din toată inima, vărsându-ne înaintea Maicii Preacurate — toate năcazurile inimilor noastre. Să răspândim, așadar, pe cât ne stă în putință evlavia către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, dar mai vârtos să o sădim cu grijă în inimile pruncilor, a feciorilor și a fetelor din familie, și peste tot în inimile celor tineri, ca așa ei crescând cu anii, să crească în ei și evlavia către Maica Domnului, și așa să crească din virtuți în virtuți creștinești, din bine în mai bine, încărcați cu acele dumnezeiești binecuvântări — pe cari Maria le împărțește cu mână plină celor ce o iubesc pe Dânsa. — Astfel făcând noi vom avea o nouă dovadă că *iubim pe Maria*. — (Va urma).

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*“ Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunei Sighet Piața Unirii 25.

Din catehism.

84. Pentru ce va veni Isus a doua oară pe pământ?

Isus va veni a doua oară pe pământ ca să judece pre toți oamenii, pre cei buni și pre cei răi.

Judecata va fi un act solemn public, în care Hristos ca judecător va judeca pre toți oamenii, cari vor fi adunați la un loc anume sau spre a fi recompensați, sau osândiți după meritele ori după faptele lor rele cu o judecată inalterabila dreaptă fără părtinire.

Insuși Isus Hristos ne spune ca judecata aceasta va suna pentru vecie: „Și vor merge aceștia în munca de veci, iară dreptii în viața de veci.“ (Mat. 25, 46.) Prin urmare este de prisos să arătăm cu mai multe argumente că judecata aceasta nu se va schimba nici odată și cumcă va fi absolut nepărtinitoare, adecă dreaptă. Nici nu intră în concepția noastră despre Dumnezeu ca să admitem, că judecata aceasta ar putea să fie nedreaptă, sau că s'ar putea abate în cel mai mic detail al ei de absoluta dreptate, căci în scaunul de judecată a lui Dumnezeu nu pot să aibă loc nici greșelile factice, nici ignoranța juridică, nici formalism rău aplicat, nici coruptibilitate, nici reacredința ce ar putea slăbi judecata. La aceasta judecată îndurarea lui Dumnezeu dă loc dreptatei dumnezeiești.

Va fi grozavă aceasta deplină dreptate, adecă aceea adevărată, neînduratoare, nelipsită dreptate, ce șie-și și-ar contrazice, dacă până la cel mai de pre urmă ban, nu ar pretinde plățirea datoriei, aceea dreptate asupra căreia ocara ar cuveni să cadă, dacă cu pătrunzătoarea-i privire ar trece și cea mai mică greșală și nu ar rezbuna-o. Din contra! El însuși spune, că se va răzbuna după măsura îndelung răbdării sale, va să zică, că precum Dumnezeu acolo unde își arată răbdarea și mila, face așa ca și când s'ar fi uitat de dreptate, în acelaș mod acolo și atuncea când va arăta dreptatea lui, aceasta va fi în așa măsură de neînduplicabilă ca și când nu ar cunoaște milă.

Dreptatea lui Dumnezeu, se egalează cu îndurarea lui și cu celelalte perfecțiuni dumnezeiești, să o egaleze în puterea afectului ca și în grandoarea lui. Operile îndurării lui Dumnezeu sunt incomprehensibile minților omenești, așa trebuie să presupunem

că acolo, unde Dumnezeu își va arăta dreptatea lui, judecățile lui vor fi neînchipuit de îngrozitoare.

Judecata din urma nu este un act al îndurării lui Dumnezeu ci a dreptății, care își va săvârși judecățile sale și în privința celor buni și în privința celor răi.

La aceasta judecată vor fi chemați toți oamenii: „Și se vor aduna înaintea lui toate neamurile” (Mat. 25, 32.) „Toți vom sta înaintea judecății lui Hristos... Pentru aceea fiește carele din noi de sine va da seamă lui Dumnezeu.” (Rom. 14, 10, 12.) „Pentru că noi toți trebuie să arătăm înaintea judecății lui Hristos, ca să primească fiește cine cele ce a făcut în trup, ori bune ori rele.” (II. Cor. 5, 10.)

Locul judecății va fi după cei mai mulți sfinți părinți Valea lui Iosaphat, aproape de Ierusalim și lângă muntele olivelor, unde a pățimit Isus, conform profeției lui Ioel (3, 12) „Să se scoale popoarele și să se suie în Valea lui Iosaphat, căci acolo voi șede ca să judec toate popoarele.”

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

4. Oamenii cei dintâi cad în păcat.

(Continuare.)

Adam și Eva păcătând au pierdut darul sfințitor, împreună cu bunurile împreunate cu acest dar, au încetat de a fi fiii lui Dumnezeu și au pierdut fericirea veșnică, s'a stins iubirea în ei și a dat loc fricei, când a întrebat Dumnezeu pre Adam ca unde este, el a răspuns: „Vocea ta o auzii... și me temui...” (3, 10.) Și au atras asupra lor mânia lui Dumnezeu. Pe Dumnezeu nu este cu puțință a-l înșela, Dumnezeu nu înzădar aduce legi, altcum cum ar rămânea intactă sfințenia lui? Nu este destul ca au pierdut fericirea veșnică, dar și-au meritat pedeapsa cea de veci. Oamenii cei dintâi au pierdut nevinovăția, și aceea rară înțelepciune, cu care au fost dăruiți. S'a trezit în ei sensualitatea și indată și-au cunoscut golăciunea lor, pierzând înțelepciunea înaltă, au crezut că se pot ascunde dinaintea lui Dumnezeu, după nește corciuri, tufe. Au pierdut darul nemuririi și cu aceasta împreună scutirea de suferințe, ce era consecința nemuririi. Au

pierdut fericirea exterioară a paradisului și aceea stăpânire desăvârșită asupra naturii, de care sau bucurat, au căzut în puterea diavolului.

5. Dumnezeu pedepsește păcatul și promite Mântuitor.

În afară de urmările se zicem naturale ale păcatului au urmat din partea lui Dumnezeu pedepse speciale, însă din îndurarea lui nemărginită împreunate cu promisiunea scăpării și mântuirii, drept aceea aceste cuvinte dumnezești se cheamă protoevanghelia, o bună veste înaintea mergătoare.

Trei factori au participat la călcarea poruncei. Adam, Eva și diavolul. După un scurt interogator urmează sentința.

Auctorul principal al călcării fiind diavolul, mânia dumnezească se îndreaptă întâi spre el, blăstămând Dumnezeu în șerpe pe acela, care se folosea de șerpe drept aceea și cuvintele adresate șerpelui sunt de a se înțelege într'un înțeles simbolic. (Șerpele era din început zidit ca târător și mâncând pulverea pământului, așa încât în realitate în existența șerpelui nici după cădere în păcat și după blăstăm nu s'a schimbat nimica.) În imaginea șerpelui, ca a unui animal greșos și scârbos se exprimă înjosirea și umilirea ispitorului. Aceasta umilire stă înaintea de toate într'aceea, că i se va zădărnici domina, la care a ajuns prin reușita amăgirii, asupra neamului omenesc. Pedeapsa principală a diavolului este rescumpărarea neamului omenesc „... dușmănie voi pune între tine și între femeia... aceasta va zdrobi capul tău... (3, 15.) După pretenească înțelegere ce a avut loc în grădina Eden „voi pune dușmănia” care va trece din sămânță în sămânță, care se va accentua într'o luptă decisivă, care va sfârși cu aceea, că ea va zdrobi capul tău, și tu numai călcâiul ei vei impunge (mușca) (unde pielea e mai vârtoasă.)

Pofta neregulată a Evei după pomul oprit se va resplăti prin dureri simțite, suferința ei, cu care a vroit să se facă asemenea lui Dumnezeu, și a influențat voința bărbatului ei într'un mod păcătos, se pedepsește prin aceea, că va fi supusă bărbatului ei.

Pentru Adam se blăstămă pământul. După planul original a lui Dumnezeu pământul era supus omului, cu ușurătate a putut să culeagă roadele lui, acuma se pune în vrăjmășie față de om, așa încât el este

constîns să-și câștige cele trebuincioase cu sudoarea și trudă. În blăstămul acesta este cuprinsă întreaga lume cuvântătoare. Acestori munci va pune capăt moartea. Păcatul în paradis, este prima întorsătură, prima etapă în istoria lumii, căci prin el s'a întors omenimea dela Dumnezeu, dela scopul lui final.

Protoevanghelia este deja a doua etapă, la care este îndreptată din nou către Dumnezeu. Aci își are începutul opul dumnezeesc al Mântuirii, Răscumpărarea. La început este anunțată numai în trăsături generale. Răscumpărarea este schițată ca o învingere zdrobitoare asupra diavolului, ca biruitor este prezis sămânța femeii. În cursul timpului profeția mesianică este tot mai sigură și bogată, și apare tot mai evident, că un singur urmaș va fi acela, care va săvârși opera răscumpărării. Cu Sem se marginește aceasta făgăduință pe o generațiune, cu Avram și Iacob pe un popor, cu Iuda pe o singura ramură, și cu David pe o familie, până când în urmă preacurata fecioară Maria este anunțată, că persoana ei ese aleasă să conceapă și să nască pe Mesia. Și în privința împrejurărilor, timpul arătării, Misiunea, executarea răscumpărării scl. Portretul lui Mesia va fi tot mai clar precizat așa încât profeția mesianică evoluează de la nesiguranță la precizitate, de la general la special, precum a plăcut lui Dumnezeu a pregăti aceasta opera a mântuirii.

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT“

tradus și tâlcuit de p. dr. Bălașa
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET
Piața Unirii No. 25.

Rectificare. În numărul 19 al „Duminecii“ pe columna a două la șirul 19 în propozițiunea: „de aceea Ingerii și Sfinții din Raiu, după frumsețea și bunătatea“ a ramas afară un șir întreg din manuscris și anume următoarele cuvinte: *nemărginită alui Dumnezeu, iubesc cu o iubire învăpăiată frumsețea și bunătatea fără seamăn*: — deci întreaga propozițiune va avea următorul text: „de aceea Ingerii și Sfinții din Raiu, după frumusețea și bunătatea *nemărginită alui Dumnezeu, iubesc cu o iubire învăpăiată frumsețea și bunătatea fără seamăn a Mariei.*

Făcând aceasta cuvenită rectificare, cerem scuzele auctorului și cetitorilor noștri.

REDACTIUNEA.

Numire. Preasfințitul nostru Părinte, Episcop Iuliu al Gherlei, a numit pe parohul din Bărsana onor. *Mihail Hotea* de protopop onorar. Sincere felicitări!

Servicii divine. La Biserica română greco-catolică din Sighet în toate Duminecile și în fiecare zi de sărbătoare mai însămnată se vor ținea câte trei sfinte Liturgii și anume: la orele 9, 10 și 11^{1/2}.

Concordatul încheiat între sf. Scaun din Roma și Guvernul român se apropie de ratificare. Deja a fost depus pe measa Senatului și se discută în Comisiune. Se poate spera că în luna aceasta va fi aprobat.

Calendar săptămânal.

26 Maiu — 1 Iunie 1929.

- 16. Dumineca tuturor sfinților. (Ev. Mat. 10, 32.) Ap. Carp și Petru.
- 27. Luni. M. Terapont. (Se începe postul Sâmpetrului.)
- 28. Marți. C. Nichita † 814.
- 29. Mercuri. C. Teodosia 308.
- 30. Joi. P. Isachie † 383.
- 31. Vineri. Ap. Ermia.
- 1. Sâmbătă. M. Iustin † 167.

